

Den siste varvspolisen 1980-09-30

På onsdag är varvspoliskåren i Karlskrona ett minne blott. Den siste september går nämligen Edvin Pettersson, den siste civila militärpolisen i pension. Med anledning av detta har han skrivit en historik om varvspolisen här i Karlskrona.

Det var redan på 1850-talet som det diskuterades om att skaffa fram en poliskår för att kunna bevaka Örlogsvarvet i Karlskrona. Den 1 januari 1873 bildades Flottans poliskår och det tog ungefär två år att forma den. Uppgifterna var att förhindra stölder på varvet samt också utgöra en vaktkår i staden och söka efter stulet gods där man ofta hjälpte stadens poliser. Den första kommissarien var en överkonstapel från Stockholms poliskår.

Sökande till den nya poliskåren i Karlskrona kom annars från tidigare som poliser, kronolänsmän, bruksbokhållare, matrosar i kungliga flottan, postiljoner, stadsfiskaler, fyrvaktmästare etc. I början av 1900-talet var poliskåren kommissarie samtidigt chef för stadens poliskår. Han hette Mårtensson och hade tidigare varit landsfiskal. Den 1 januari 1937 bestämdes det att kåren skulle kallas marinens poliskår och personal från marin skulle företrädesvis få anställning. När det andra världskriget utbröt sattes kåren på hårda prov.

Det var då man utarbetade ett speciellt legitimationssystem. På den tiden var antalet ingripanden för fylleriförseelser betydligt större än i dag, då knappast någon förekommer.

På 1950-talet gjordes en överenskommelse med statens polisskola att varvspolisen skulle ha tillträde till dennes både konstapels som befälsklasser. Därefter rekryterades endast folk med denna bakgrund. 1971 års avtal med avtal Avtalsverket och TCO fastslogs att tjänsterna för marinens poliskår skulle överföras till plutonofficerskåren.

I samband därmed anpassades lönesättningen för marinens poliskår till plutonofficerskårens nya löner och polisuniformen byttes ut mot plutonofficerens mer anonyma klädsel. MS /Försvarsdepartementet fastslog att den enskilda polismannen själv fick avgöra huruvida han ville begära transport till plutonofficerskåren eller kvarstå som civilmilitärpolis.

Några av de äldre fördrog att bli kvar i sina gamla tjänster och har efterhand avgått med ålderspension. 1980-09-30 avgår den siste och därmed är en unik kår ett minne blott! Ur Kv-Nytt 1980.

DEN

SISTE

VARVS-

POLISEN!

• *Edvin
Pettersson,
Karlskronas
siste varvpolis,
på post framför
varvsport nr 17.*

Han står från tidig morgon till sena kväll i varvsport nr 17. Nickar igenkännande till höger och vänster när strömmen av inpasserande varvsarbetare når sin kulmen före sju på morgonen. Han känner igen de flesta av oss och de som han inte känner lär han sig snabbt bli bekant med. Det handlar om Edvin Pettersson, den siste varvspolisen i Karlskrona.

Egentligen skulle Edvin Pettersson och hans varvspolisuniform ha försvunnit redan 1972. Då upphörde nämligen den gamla Marinens Poliskår efter en 99-årig tillvaro. Men Edvin bestämde sig för att stå

kvar som civilmilitär i stället för att ta steget över och bli helmilitär som de flesta kollegorna gjorde. – Jag trivdes så bra med min tjänst som varvpolis i 17:s port att jag inte ville gå över till plutonofficers-

kåren. Då skulle också risken kommit att jag kommanderats någon annanstans, till sjöss till exempel. Och det var jag inte pigg på.

I dag har varvspolisen Edvin Pettersson kvar sam-

● *Skrivbordsjobb ingår också i arbetsuppgiften — som att sköta de tillfälliga passerkorten t ex.*

ma göromål som han hade 1970 — att kontrollera inpasseringen i 17:s port.

— Det är ju en fördel att man har lärt känna de flesta som jobbar här inne, det förenklar rutinerna, menar Edvin själv.

Men att bara kontrollera inpasseringen är inte det enda den siste varvspolisen gör. Han biträder också varvets säkerhetsavdelning vid besök och andra speciella evenemang. Då är det Edvin som är förbindelse-länken mellan varvet och den militära bevakningsgruppen.

— Och några planer på att byta jobb nu har jag inte, säger Edvin. Dels har jag kommit upp i ålder, är 55 nu, dels trivs jag som sagt med mitt arbete.

Edvin Pettersson är alltså i dag den sista kvarlevan av en poliskår som föddes 1873 — men som diskuterades redan på 1850-talet. Uppgiften var från början att förhindra stölder på dåvarande Örlogsvarvet och

att utgöra en bevakningskår. Kårens första namn var Kungl. Flottans Poliskår, en beteckning som 1937 ändrades till Marinens Poliskår.

Under poliskårens tillvaro har också samarbetet med stadens poliskår varit mycket god, bl a hade man under början av detta sekel en gemensam chef.

● NÄSTAN 100

Efter 99 år och sex månaders tillvaro så upplöstes poliskåren 1972 — och en speciell militär bevakningsgrupp organiserades. Därigenom genomfördes också de intentioner som antogs redan 1925 då det bestämdes att bevakningskåren vid örlogsvarvet skulle vara rent militär.

I dag är det plutonsofficerare vid flottan som kommanderas till vaktjänstgöring, något som gjort att rörligheten bland personalen är stor. Ett faktum som

skapar irritationer och dröjsmål.

— Men vi ser just nu över personal-situationen, berättar kapten Nils Möller på örlogsbasens säkerhetsavdelning. Inte heller är vi nöjda med nuvarande system utan hoppas i framtiden på en bevakningsgrupp där medlemmarna har stabila jobb inom styrkan.

● FÖRSTÄRKTS

För Karlskronavarvets del har den interna bevakningen förstärkts efter bolagsbildningen. Förutom den marina bevakningsgruppen så engagerar Karlskronavarvet väktare från Securitas för både skydds- och vaktrundor under icke arbetstid.

Men någon ny varvspolis blir det aldrig i Karlskrona — utan när Edvin Pettersson om fem år tar av sig uniformen för gott så försvinner också den sista varvspolisen in i historieböckerna.